คำนำ

วิชาเศรษฐศาสตร์พลังงาน (EC 461) นี้ เป็นวิชาที่เปิดใหม่ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นวิชาเลือก ซึ่งผู้เขียนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนวิชานี้ โดยที่เนื้อหาของวิชานี้นอกจากจะประกอบด้วยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ประยุกต์แล้ว ยังรวบรวมเอาข้อมูลของสภาวะการณ์ทางพลังงานต่าง ๆ เข้าไว้อีกด้วย ซึ่งการที่จะทำความเข้าใจได้ดี จำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีของพลังงาน ซึ่งผู้เขียนได้พยายามรวบรวมเอาไว้บ้างพอสังเขป

หนังสือเล่มนี้เชื่อว่าคงจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาที่สนใจทางด้านพลังงานอยู่บ้างไม่มากก็น้อย

อย่างไรก็ตาม การจัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาในช่วงเวลาอันจำกัด เพื่อให้นักศึกษาได้มีตำราใช้ประกอบการเรียนวิชานี้ เชื่อว่ายังอาจมีจุดบกพร่องอยู่บ้าง ซึ่งผู้เขียนขอน้อมรับไปแก้ไข ด้วยความยินดียิ่ง

วันชัย ริมวิทยากร

มกราคม 2527

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 2

เนื่องจากตำราวิชาเศรษฐศาสตร์พลังงาน (EC 461) นี้ ได้หมดลงในระยะอันรวดเร็ว ซึ่งผู้เขียนได้รับการร้องเรียนจากนักศึกษาว่าไม่มีตำราอ่านประกอบการบรรยาย ผู้เขียนจึงได้แก้ไขคำผิดเท่าที่จะตรวจพบ ซึ่งในช่วงเวลาที่รัดตัวเช่นนี้ อาจไม่ทั่วถึง จึงขออภัยไว้ด้วย หากจะมีส่วนที่บกพร่องเหลืออยู่อีก

วันชัย ริมวิทยากร

พฤศจิกายน 2529

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 4

ในสถานการณ์พลังงานปัจจุบันนี้ แม้ว่าจะยังไม่ถึงกับขาดแคลนน้ำมันก็ตาม แต่สภาวการณ์ที่ราคาน้ำมันถีบตัวสูงขึ้นกว่าเท่าตัวและอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่ยังต้องพึ่งพาน้ำมันจากต่างประเทศในปริมาณที่สูงกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณน้ำมันที่ใช้ในประเทศทั้งหมด ภาวะชะงักงันของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เงินเฟ้ออันเนื่องมาจากต้นทุนต้น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการส่งออก ตลอดจนปัญหาดุลการชำระเงินที่กำลังรุนแรงขึ้นทุกขณะ เราจะมีทางแก้ไขหรือผ่อนคลายได้อย่างไรบ้าง ไม่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้น ทุกประเทศก็ประสบปัญหาผลกระทบเช่นเดียวกัน อาจจะหนักหรือเบาต่างกันบ้างเท่านั้น ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นมาแล้วกับเศรษฐกิจโลกถึงสองครั้ง คือในช่วงวิกฤตการณ์พลังงานที่ 1 (พ.ศ.2516 ถึง พ.ศ.2521) และในช่วงวิกฤตการณ์พลังที่ 2 (พ.ศ.2522 ถึง พ.ศ.2524) ฉะนั้น ในสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตั้งแต่ ตุลาคม 2533 เป็นต้นมานี้จึงน่าจะกล่าวได้ว่า โลกเรากำลังตกอยู่ในวิกฤตการณ์พลังงานที่ 3 ซึ่งการศึกษาถึงมูลเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขเพื่อบรรเทาปัญหาทางเศรษฐกิจในอดีตที่ผ่านมา จะช่วยให้เราสามารถนำเอาหลักและแนวทางแก้ไขปัญหาต่างมาใช้เพื่อบรรเทาผลกระทบดังกล่าวได้บ้างไม่มากก็น้อย การจัดพิมพ์ครั้งที่ 3 นี้เพื่อให้ทันกับความต้องการของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2533 โดยใช้ต้นฉบับเดิม ซึ่งผู้เขียนกำลังดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้สมบูรณ์ขึ้นในการจัดพิมพ์ครั้งต่อไป

วันชัย ริมวิทยากร

สิงหาคม 2541